Zaaknummer 187407-2022

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 19 mei 2022 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer H.F. van Oosterhout, de heer R. van der Weide, de heer G.P. Rink, de heer R. Wanders
De commissieleden	:	de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer E.J. Gels (VVD), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A. de Vries (PvdA), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw M. Hekhuis (Wakker Emmen), mevrouw A. Poppen (Forum voor Democratie), de heer R.S. de Jong (Forum voor Democratie), de heer K. Bosma (PVV), mevrouw M. Kuhl (PVV), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw M. Stulp (D66), de heer W.L.H. Moinat (SP), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Voorstel is de rondvraag meteen na punt 2 (mededelingen) te houden en punt 3A (presentatie) vlak voor punt 7B. De agenda wordt met deze volgordewijziging vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium, o.a. status vluchtelingenopvang uit Oekraïne

Wethouder Rink noemt het constructieve overleg op 9 mei met de Wmo-hoofdaanbieders, onder andere over de budgetten. Zowel zij als de gemeente hebben naar aanleiding daarvan ‘huiswerk’ te doen. B&W gaan ervan uit dat er goede oplossing komt.

Wethouder Van der Weide geeft aan dat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn te melden over het project Emmen Vernieuwt.

Burgemeester Van Oosterhout ervaart dat de vluchtelingenopvang van Oekraïners in rustiger vaarwater komt. Landelijk is er meer capaciteit dan het aantal vluchtelingen. Dat kan, afhankelijk van de oorlog in Oekraïne, elk moment weer anders zijn. Het geeft een trots gevoel hoe de Drentse gemeenten de opvang regelen; er is onderling solidariteit merkbaar. Nu is er meer tijd om een fatsoenlijke rijksvergoeding te regelen voor de vele kosten die gemeenten maken; tot nu toe gaat dat in goed vertrouwen. 24 mei wordt een integrale conceptregeling van het Rijk verwacht die verdergaat dan bedden en dus erg complex is. De gemeente is deze week benaderd door het COA en de CdK om bij te dragen in de crisissituatie in Ter Apel, waar het AZC helemaal overloopt. Eerst werd telefonisch provisorisch her en der opvang geregeld met busvervoer. Zo is het college op 17 mei ingegaan op de COA-vraag om met spoed voor twee nachten noodopvang voor 100 personen te regelen in een sporthal. Dat werd gelukkig in no time geregeld. Complimenten aan de ambtelijke organisatie en de hulpinstanties hiervoor. Dit is echter verre van ideaal: 100 bedden in een verder lege hal, weliswaar met voeding en andere verzorging. Voor een structurelere oplossing heeft de burgemeester bij zijn Drentse collega’s gelobbyd. Dit leidde tot extra opvangcapaciteit in Vledder, Tweede Exloërmond en Midden-Drenthe. De CdK overlegt direct met de staatsecretaris over structurele opvang. De situatie blijft de komende tijd erg spannend: er zijn 13.000 statushouders die nog steeds in Ter Apel verblijven en wachten op huisvesting, te verdelen over alle Nederlandse gemeenten. In te-

genstelling tot Emmen voldoen veel gemeenten nog niet aan hun doelstelling qua statushouders; dit heeft vooral te maken met de gespannen woningmarkt. Bovendien helpt het niet dat er in het hele land maar één vertrekcentrum is in Ter Apel: niet centraal gelegen en al het vervoer loopt via Emmen. De structurele oplossing is om die 13.000 statushouders zo snel mogelijk te huisvesten, wat de druk op andere centra en noodopvang verlicht. Dit is de verantwoordelijkheid van het Rijk. De VNG zet hier grote druk op, richting het Rijk en gemeenten die nog te weinig inspanningen leveren.
Wethouder Wanders meldt dat na de opstartfase een draaiboek is opgesteld dat later kan helpen bij andere opvanglocaties voor Oekraïners dan het Fletcher Hotel. In de eerste weken was het heel druk in de lobby, nu is het daar leeg. De Oekraïense kinderen zijn naar school, de volwassenen aan het werk al dan niet vrijwillig. Van de 300 vluchtelingen verblijven 250 in het Fletcher, 50 vertrokken naar elders – met consequenties voor de bezetting en registratie. Er is een omschakeling gaande van de crisisstand naar een programmatische aanpak. Met alle betrokkenen is een herstart gemaakt, zodat andere partijen hun normale taken weer kunnen oppakken. Via het Rode Kruis zijn twee nieuwe locatiemanagers c.q. woonbegeleiders aangetrokken, waardoor de gemeentelijke locatiemanagers hun reguliere werk weer kunnen oppakken. Tot 1 juli vangt ook Parc Sander Oekraiiners op, daarna wordt voor hen in VDG-verband elders onderdak gezocht. Er lopen gesprekken met Parc Sandur voor de periode na de zomer, als er mogelijk weer (snel realiseerbare) capaciteit beschikbaar komt. Na de raadsbrief van 26 april zijn niet veel bijzonderheden te melden. Zodra dat weer het geval is, informeren B&W de raad daar zo snel mogelijk over.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Rondvraag
Wakker Emmen komt terug op de activiteit in Party Palace in Nieuw-Amsterdam, georganiseerd voor jeugd van 12-17 jaar. Zorgelijk was dat diverse meiden onwel werden, volgens de eigenaar van het partycentrum te wijten aan een ondeugdelijke ventilatie. Vreemd dat dan alleen meiden onwel hiervan werden. Kan de burgemeester informeren hoe ver het staat met het politieonderzoek? Is daar zicht op ID-controle en toezicht op het aantal personen dat naar binnen mag?
VVD vult aan er mogelijk onvrijwillig GHB is toegediend. Volgens politie en eigenaar viel dat wel mee. Van belang is dat GHB heel snel niet meer is terug te vinden in het lichaam. De VVD was onder de indruk van de persoonlijke ervaringen van een vrouwelijk slachtoffer. Haar ouders waren niet blij met de eigenlijk te snel getrokken conclusie van ondeugdelijke ventilatie. Wat is de huidige veiligheidssituatie rond GHB in de horeca? Gaat de gemeente stappen ondernemen om deze veiligheid te vergroten gezien alle onrust (inclusief de 'prikvariant')? Ondernemen horecagelegenheden stappen hierin? Is dit ook een prioriteit bij de politie?
Burgemeester Van Oosterhout antwoordt dat, los van een reactie in de (social) media, het politieonderzoek nog loopt en er dus geen enkele officiële conclusie is getrokken. De burgemeester wil eerst het onderzoek afwachten. Hij kan, ook later, geen openbare mededelingen doen over politieverslagen. De gemeente én horeca maken zich samen grote zorgen over de jongste ontwikkelingen, waarbij vooral het 'terugveereffect' na corona speelt: de jeugd wil losgaan met enig experimenteergedrag. Het 'prikfenomeen' moet niet te veel opgeblazen worden: het ging onlangs om één slachtoffer temidden van honderden feestgangers. Eén incident is op zichzelf niet bijster interessant en waar jongeren feesten, gebeurt bijna altijd wel wat. Wat erg zorgelijk is, is de algemene trend van toenemend middelengebruik (pillen, ook onvrijwillig toegediend). Hiervoor lopen meerdere bewustwordingsacties, onder andere op scholen en ook in de horeca. Ook dan is niet elk incident te voorkomen. In het algemeen ligt de verantwoordelijkheid niet alleen bij de horeca en de gemeente, maar ook bij de ouders. Goed dat zij de politie aanspreken. Maar het wekt soms verbazing dat zij (erg) jonge dochters makkelijk naar grote feesten laten gaan.
Wakker Emmen hoort dat de burgemeester het incident in Nieuw-Amsterdam 'niet bijster interessant' vindt. De fractie vindt het juist zorgelijk dat jonge kinderen niet veilig naar feesten kunnen.
VVD vindt dit geval, een middel toedienen bij iemand anders, iets anders dan middelenmisbruik.

Burgemeester Van Oosterhout hield zonet juist een bevlogen betoog met zijn ernstige zorgen over middelengebruik onder jongeren. Hij bedoelde te zeggen dat incidenten op zichzelf niet het hele beeld bepalen en dat hij over individuele casussen geen openbare mededelingen kan doen. Interessanter voor een goede aanpak zijn de trends en ontwikkelingen in het middelengebruik. Veilig uitgaan is een heel belangrijk punt in het Veiligheidsplan Emmen. Er wordt gecontroleerd op de ID-plicht ingevolge het veiligheidsprotocol van de horeca. Meerdere uitgaansgelegenheden, bijvoorbeeld in Emmen-centrum, worden met regelmaat, zeker op uitgaansavonden, gecontroleerd door gecertificeerde politieagenten en boa's. Daarnaast wordt dit thema besproken in de horecaoverleggen, waar convenanten aan ten grondslag liggen. Het beeld is dat de horeca dit goed oppakt, maar zoals in alle branches zijn er ook bedrijven die niet 100 procent aan hun verplichtingen voldoen.

VVD dankt voor het toesturen van het subsidieregister 2021 om de gemeentelijke uitgaven te kunnen controleren. Is het mogelijk om vergelijkingsmateriaal met 2019 en 2020, toegespitst naar hoofdcategorieën, toe te sturen van dit totaalbestand? Is er financieel toezicht op evenementen die niet zijn doorgegaan? Worden de uitkeringen aan de stichtingen Peuterwerk en OKCE als subsidie gezien of betreft het een wettelijke opdracht boven op de reguliere middelen?
Voorzitter Bos wijst op het hoge technische gehalte van deze vragen, die beter aan de ambtelijke organisatie kunnen worden gesteld.
Wethouder Rink zegt dat conform de VDG-afspraak in 2020, na de eerste coronagolf, de evenementenorganisatoren hun uitgekeerde subsidies niet hoeven terug te betalen. Voor het jaar 2021 geldt die terugbetalingsplicht wel. De overige technische vragen zijn aan de ambtelijke organisatie.

VVD brengt opnieuw het thema 'wildplakken' in. Hier stelde de fractie bij de afgelopen verkiezingen een vraag over. Inmiddels zijn over de hele gemeente weer posters geplakt, nu van twee (op zich mooie) evenementen. Een van beide organisatoren ontvangt ook gemeentesubsidie. Voor de VVD is de tijd van waarschuwen voorbij. Er moet vanaf nu opgetreden worden. Wat gaat het college concreet doen om wildplakken tegen te gaan? Kan dit aanleiding zijn een eerder uitgekeerde gemeentesubsidie aan een 'wildplakker' stop te zetten?
Wethouder Van der Weide haalt een eerdere soortgelijke vraag van D66 aan. Hij leidt de vraag door naar wethouder Otter voor een schriftelijk antwoord.

PVV heeft twee vragen. 1) De fractie betreurt het zeer dat de commissie Samenleving steeds vooruit wordt geschoven om onduidelijke redenen, de eerste vindt pas op 14 juni plaats. Dit is veel te laat voor een pijnlijk en urgent onderwerp als de uithuisplaatsing van kinderen in de toeslagenaffaire. Zijn er in de gemeente gezinnen die slachtoffer zijn geworden van uithuisplaatsing van kinderen door toedoen van de Belastingdienst? Om hoeveel gezinnen gaat het? Krijgen de gedupeerde ouders goede begeleiding en ondersteuning om hen uit de financiële afgrond te halen? 2) Wordt bij de toekenning van leefgeld aan Oekraïense vluchtelingen onderzoek gedaan naar eigen financiële middelen? Het zou niet zo moeten zijn dat kapitaalkrachtige vluchtelingen leefgeld krijgen en tegelijk mensen met weinig middelen buiten op het veld bij het COA Ter Apel moeten slapen.
Wethouder Wanders meldt dat sinds de gemeente een rol kreeg in de toeslagenaffaire, zich 290 mensen hebben gemeld bij de fiscus als gedupeerde. De gemeente heeft met allen contact gehad over ondersteuning; het overgrote deel van hen heeft aangegeven zichzelf weer te kunnen redden. Een melding betekent nog geen erkenning als gedupeerde: dit oordeel is aan de Belastingdienst. Mondjesmaat, enkelen per maand, worden erkend. Zodra dit signaal bekend is, scheldt de gemeente meteen haar eigen belastingen kwijt. Bij die beoordeling moet de eenmalige uitkering van de 30.000 euro wel worden meegeteld, zo heeft het Rijk bepaald. De gemeente mag niet actief informatie opvragen over uithuisplaatsingen bij de jeugdzorg. Eén mevrouw had zich bij de gemeente gemeld. De gemeente heeft juridische bijstand aangeboden via de Belastingdienst. De Raad van de Kinderbescherming deelde recent mee dat in de gemeente Emmen op dit moment geen actuele uithuisplaatsingen zijn in relatie tot de toeslagenaffaire. Voor Oekraïense vluchtelingen heeft het Rijk een ver-

plichte leefgeldregeling opgesteld en die heeft de gemeente uit te voeren. Particulier gehuisveste Oekraïners krijgen een andere regeling dan vluchtelingen in de gemeentelijke opvang. Voor de overige vluchtelingen hanteert het COA een eigen leefgeldregeling.
PVV lijkt dit geen goede zaak.
Wethouder Wanders ziet dit als constatering. Regels kunnen soms wringen. In VNG-verband worden die signalen ook doorgegeven aan het Rijk. Maar zolang de regels niet worden gewijzigd, heeft de gemeente die uit te voeren.

Forum voor Democratie verbaasde het dat de voorzitter van de wijkvereniging nog diezelfde middag werd ingelicht over de crisisnoodopvang in de sporthal in Bargeres, maar de gemeenteraad en de media pas daarna met een persbericht. Deze communicatiewijze verdient niet de schoonheidsprijs. De gemeente moet inmiddels toch een plan op tafel hebben liggen voor dit soort gevallen met specifiek beschikbare opvanglocaties?
Burgemeester Van Oosterhout bevestigt dat het i.c. om crisisnoodopvang gaat. Bij aanvang van de middag kreeg hij een telefoontje of de gemeente nog diezelfde avond om 19.00 uur de betreffende 100 Oekraïners kon opvangen. Meteen hierna zijn de direct betrokkenen – de sporthal zelf, de wijkvereniging, de EOP en de middenstand – ingelicht. Daarna is het persbericht uitgegaan naar de raad en de media. Het bedoelde plan was er inderdaad, want de sporthal Bargeres was beschikbaar voor deze noodopvang. Het college moest snel handelen en heeft dat goed opgepakt. Dit soort gevallen kan vaker voorkomen en dan zullen B&W net zo te werk gaan.
Forum voor Democratie vraagt of in dat plan ook andere locaties vermeld staan die voor noodopvang zijn in te zetten. Dan kunnen middels de wijk- en buurtverenigingen de omwonenden snel op de hoogte worden gesteld.
Burgemeester Van Oosterhout vindt dat Forum het nu groter maakt dan het is. Er is geen lijst of plan met beschikbare locaties. Het ging i.c. om 100-150 mensen voor crisisnoodopvang. Daarvoor is één sporthal voldoende en dat werd die in Bargeres. In een zo vroeg mogelijk stadium, ook in toekomstige gevallen, worden de direct betrokkenen als eerste zo snel mogelijk geïnformeerd.

50PLUS heeft twee vragen. 1) De fractie heeft grote bewondering voor de collegeaanpak in de crisisnoodopvang van Oekraïense vluchtelingen. Hoe staat het nu met de problemen rond het busvervoer van asielzoekers van Emmen naar Ter Apel? Er zouden meer beveiligers op de bussen komen. 2) Er is al twee keer een energieknip met een voucher van 50 euro beschikbaar gesteld voor mensen die in verduurzaming van hun woning willen investeren. Komt er een nieuwe energieknip?
Burgemeester Van Oosterhout geeft aan dat over het vervoer Emmen-Ter Apel betere afspraken zijn gemaakt met de vervoersmaatschappijen en het ministerie. Daar zijn de burgemeesters van Ter Apel en Emmen nog niet helemaal tevreden over. Er moet nog vervolgoverleg ingepland worden met de staatssecretaris. Het aantal incidenten is wel beperkter geworden dankzij meer beveiliging op de buslijnen.
Wethouder Van der Weide geleidt vraag 2 door naar college Schrik voor een schriftelijke reactie.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Kadernota Grondprijsbeleid 2022–2026

Eerste termijn

CDA is deze geactualiseerde nota helder. Die vertoont veel overeenkomsten met de vorige versie van eind 2013. Daarin staat dat de nota om de vijf jaar opnieuw moet worden vastgesteld. Waarom heeft dat de nieuwste editie zo lang op zich laten wachten?

ChristenUnie sluit zich aan bij de vraag van het CDA. De doelen in het raadsvoorstel zijn te bereiken als de nota goed wordt uitgevoerd. Hierin staat het beleid goed en transparant beschreven. De nota is eerder voorgelegd aan de partijen die behoefte hebben aan de aankoop van grond.

PvdA dankt de betrokken ambtenaar voor de beantwoording van de technische vragen. Her en der wordt nog over krimp gesproken: dit lijkt toch achterhaald om hier deze grondnota op te baseren? De nota besteedt summier aandacht aan de actuele rijksnorm van 30% sociale woningbouw. Is dat voldoende? Wat kunnen B&W meer doen om de sociale woningbouw te stimuleren?

Wakker Emmen is blij met dit nieuwe uniforme grondprijsbeleid gezien de snel veranderende tijden. De uiteindelijke prijzen worden jaarlijks vastgesteld in de Nota Grondprijzen, aan te passen aan de marktomstandigheden. Is er al een indicatie te geven voor de effecten voor het jaar 2023? De gemeente is voornemens 2.000 woningen te bouwen. Het lijkt goed met de uitwerking van de kaders hiermee rekening te houden. Zijn er genoeg kavels om de bouwopgave te realiseren? Zo niet, in hoeverre is daarin rekening te houden met de uiteindelijke grondprijzen? Anders kan dit de realisatie van woningbouwprojecten ernstig bemoeilijken. Wordt bij vaststelling van de grondprijzen rekening gehouden met starters? Zo ja, hoe? Wakker Emmen ziet graag nieuwe bedrijven naar de gemeente komen waarvoor jonge en hoogopgeleide mensen uit deze gemeente kunnen werken. Bij de uiteindelijke grondprijzen wordt gekeken naar hoeveel een soortgelijk perceel in het verleden kostte. Welke ruimte is er dan om in de onderhandelingen met bedrijven, naast alle andere factoren, ze eventueel te lokken met een lagere grondprijs?

D66 stemt in met dit voorstel. Wel loopt de fractie ertegenaan dat er voor bewoners in wijken als Emmerhout nog steeds geen ruimte is voor oplaadplekken voor elektrische auto's, vanwege het gebrek aan vaste parkeerplekken aan huis of in de openbare ruimte. De gemeente voorziet slechts in een bepaald aantal plekken per hoeveelheid huishoudens, vaak ver van de voordeur. Hopelijk komt hier aandacht voor in het nieuwe parkeerbeleid. Wellicht zijn te verkopen percelen met snippergroen in te zetten als ruimte voor e-laadpalen. Kan het college dit onderzoeken?

50PLUS sluit zich aan bij de vragen van de PvdA en Wakker Emmen. Is bij B&W inzichtelijk hoeveel gemeentekavels eventueel zijn in te zetten voor de woningbouw?

Voorzitter Bos meldt dat de gestelde (meerdere) technische vragen in latere instantie schriftelijk worden beantwoord door het college.

Reactie college
Wethouder Van der Weide beluistert niet veel inhoudelijke kritiek vanuit de commissie op de nota. Het gaat om een noodzakelijke actualisatie waarin niet veel is veranderd. De precieze oorzaak voor de lange tussenperiode met de vorige nota 2014-2018 moet intern nagegaan worden. Het grondprijsbeleid wordt de laatste jaren als collegeaangelegenheid in het college vastgesteld. De vorige Kadernota Grondprijsbeleid 2018-2022 is pas op 25 februari jl. in de raad vastgesteld. Het raadsvoorstel meldt dus de verkeerde jaargangen. De PvdA-vragen gaan inhoudelijk meer over de Woonvisie. Die wordt verder uitgewerkt na de al gehouden C-discussie. B&W stellen voor genoemde vragen te behandelen tijdens de discussie over de definitieve nieuwe Woonvisie. Op zich klopt het dat in sommige passages van voorliggende nota de demografische ontwikkelingen wat achterhaald zijn; dit doet niets af aan de in te zetten instrumenten. De gemeentelijke kavels zijn vrijwel alle reeds onder optie, dus daaraan is groot gebrek. Ingevolge de motie bij de Kadernota om versnelling in de kaveluitgifte aan te brengen zijn, zoals in de commissie W&R gemeld, 200-400 kavels extra in ontwikkeling als eerste fase. De bestemmingsplannen als resultante volgen in de komende raadscommissies. De grondprijs is niet zozeer van invloed op de bouwambitie, het probleem zit veel meer in het prijsopdrijvende effect van het beperkte woningenaanbod. Uitgifte van

meer kavels zorgt voor meer aanbod en doorstroming, met meer kansen voor starters. De vragen naar specifieke doelgroepen hoort ook thuis bij de komende discussie over de in de Woonvisie te maken keuzes. De afgelopen jaren heeft nagenoeg geen prijsstijging plaatsgevonden in de kavels. Elk jaar wordt een bepaalde afweging gemaakt – met balans tussen het aantrekkelijk maken voor nieuwe bedrijven maar de grondexploitatie ook weer niet te veel tekort te doen. In de nota staan instrumenten die richting geven aan de bandbreedte, ook voor bedrijfspercelen. Marktconformiteit staat altijd voorop en Emmen is zeker concurrerend qua prijs, uiteraard binnen de wettelijke kaders rond staatssteun. De verkoop van snippergroen is geen doel op zich. Wel maakt de regeling het inwoners mogelijk om hun tuin te vergroten. Daarbij is de ruimtelijke impact erg van belang om te veel afwijkingen in de erfafscheidingen te voorkomen. Dit zou anders ten koste gaan van de werkbaarheid bij het gemeentelijk onderhoud van de openbare ruimte en de ruimtelijke uitstraling in dorpen en wijken. De geschetste problematiek rond laadpalen is dus niet echt aan snippergroen te koppelen. Voorts speelt dit minder dan D66 schetst. Inwoners moeten eerst zelf zorgen voor een laadpaal op de eigen oprit. Hebben ze die niet, dan moet er binnen 250 meter afstand een laadvoorziening zijn. Is die er ook niet, dan kan iemand een laadpaal aanvragen. Die wordt dan aangelegd in de openbare ruimte. Dit principe 'paal-volgt-auto' blijkt in de praktijk prima te werken.

Tweede termijn
CDA had het in eerste termijn over de Nota Grondprijsbeleid 2014-2018, ook als zodanig genoemd in het raadsvoorstel, in december 2013. Elke vijf jaar moet die worden geactualiseerd volgens die nota, volgend op de Kadernota Grondbeleid. Dus waarom is de tussenperiode overgeslagen en is zo lang doorgewerkt met die verouderde nota?

PvdA doen de warme woorden van de wethouder over de sociale woningbouw erg veel deugd.

Reactie college
Wethouder Van der Weide antwoordt dat de nota 2014-2018 prima voldeed. Al die tijd was er geen aanleiding voor updates. Deze kadernota noemt enkele nieuwe ontwikkelingen waardoor actualisatie alsnog nodig is. Voor de zekerheid zal de wethouder dit antwoord intern nog eens checken.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

3. Presentatie: Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen
De heer Boonstra en **mevrouw Regtop (gemeente Emmen, project Emmen Vernieuwt)** houden de presentatie.
D66 informeert wanneer de gemeente haar subsidieaanvragen bij de provincie heeft opgestart.
De heer Boonstra antwoordt dat voor de Hoofdstraat geldpotten waren vanuit de gemeente (GRP) en de provincie. Dit is ter dekking bij elkaar gebracht, maar niet samengevoegd tot één krediet.
Wethouder Rink vult aan dat PS hebben besloten tot het Regiostedenfonds voor meerdere steden. Hier gaat de gemeente dus niet over. Vanuit verschillende potjes zijn gelden gehaald om dit fonds te vullen. Deze zijn over verschillende gemeenten verdeeld. Zo ook de subsidie voor de fietspaden in Emmen, met als voorwaarde dat de gemeente zelf 30% steekt in de eigen fietsbereikbaarheid van Emmen-centrum. Iets soortgelijks geldt voor de klimaatbestedingen als die om de groene tuinen van de stadsvilla's in Emmen meer klimaat adaptief te maken. Zodra de gemeente van het provinciale fonds hoorde, zijn er plannen gemaakt om subsidies hiervoor aan te vragen.

7. Bespreken B-stukken
7B. Integraal Uitvoeringsplan Regiostad Emmen
Eerste termijn
Voor **50PLUS** is bij dit plan het woord 'integraal' niet aan de orde. Het grootste project, de Kolhoopstraat en het stationsgebied, ontbreekt immers hierin. Wordt met 'iconische gebouwen in het

Rensenpark' ook toekomstige bouw bedoeld (nieuwbouw CBK)? Het voorlopig ontwerp daarvan is vastgesteld, het definitieve ontwerp zou begin 2022 klaar zijn. Hoever staat het met de aanbesteding en wanneer krijgt de raad dit gepresenteerd?

GroenLinks vindt 7,7 miljoen euro in totaal een behoorlijk bedrag, maar keurt dit uitvoeringsplan goed. De fractie gaat ervan uit dat tot de 'iconische gebouwen' in het Rensenpark geen woningen gaan behoren. Wel is zij tevreden met de investeringen in fietsbereikbaarheid om enkele onveilige situaties in Emmen-centrum op te lossen.

D66 ziet op het eerste gezicht een prachtig plan. Meerdere geldbronnen zijn aangeboord om Emmen-centrum breed op te knappen. Hopelijk kan de raad veel input leveren. Een kanttekening is de communicatiewijze van het college richting de raadscommissie. Op 12 april verscheen het eerste bericht over deze investeringen in de media; later die dag ontving de raad dit bericht ook. Daarna is in de besluitenlijst d.d. 19 april van het college te lezen dat de raad wordt voorgesteld dit plan vast te stellen. Inmiddels is het 19 mei en wordt het plan pas 2 juni in de raad vastgesteld, bijna twee maand verder dan het eerste persbericht. Bovendien staat de raad in haar recht dit plan niet vast te stellen. Dit is niet de manier hoe een proces moet lopen of hoe wordt omgegaan met de rol van de raadcommissie en raad. B&W moeten dit raadsvoorstel bij goedkeuring door de raad als hoogste orgaan uitvoeren, niet andersom. Hoe verklaart de wethouder dit procedureverloop?

PVV noemt het college vooruitstrevend in het aanbrengen van verbeteringen in Emmen-centrum. Maar de binnenstedelijke investeringen van bijna 10 miljoen zullen voor veel inwoners niet te begrijpen zijn. 'Alles kan in Emmen en in de buitendorpen niks', is een veelgehoorde kreet. Het college zal dit dus goed moeten uitleggen aan de inwoners. Bovendien zorgen de projecten voor veel hinder door de rioolwerkzaamheden. Dit noopt tot een efficiënte c.q. korte bouwtijd.
Wakker Emmen vraagt of het de PVV niet is opgevallen dat in diverse centra van buitendorpen de afgelopen jaren fors is geïnvesteerd en dat dat nog steeds gebeurt.
PVV is dat bekend. De fractie haalde alleen een veelgehoorde kreet aan. Zij vraagt zich af of er niet een ruimere berekening nodig is in verband met de vele forse prijsstijgingen over de hele linie. Zijn de projecten op te splitsen in daadwerkelijke noodzaak versus 'franje'? Is het echt urgent om de kelders van het Biochron aan te pakken en is hier al een exploitatie voor beschikbaar? Is het gezien de stijgende kostprijzen niet beter het project over vijf jaar te spreiden in plaats van drie jaar?

Wakker Emmen ziet dat door centrumprojecten samen te voegen tot één uitvoeringsplan, er externe subsidies worden binnengehaald – complimenten aan de ambtelijke organisatie. De fractie is positief over dit goede en heldere verhaal, maar wijst wel op de risico's. Wat zijn de 'positieve risico's'? Zijn er al bepaalde toezeggingen in te boeken? De kosten van grondstoffen, arbeid en energie stijgen harder dan ooit verwacht, ook al tussentijds bij lopende projecten vanwege de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis. Zijn er al posten in dit plan die overschreven dreigen te worden? Heeft de uitzonderlijke economische situatie van nu al effecten op andere lopende projecten los van dit uitvoeringsplan? De trage levertijden van grondstoffen en installaties zijn een reëel risico. Hoeveel speling is er in de planning van dit uitvoeringsplan richting de subsidiedeadline van ultimo 2025?

PvdA vindt het ontzettend goed nieuws dat de gemeente middelen heeft verkregen om de deelprojecten in de stad Emmen onder dit plan te realiseren. De stad is door de jaren heen gegroeid met tal van voorzieningen die voor de hele regio van belang zijn. Daar hoort een zekere uitstraling bij. In het bijzonder juicht de PvdA het fietsbereikbaarheidsproject toe vanwege de mindere staat van de fietspaden in Emmen-centrum. Dat geldt ook voor de wellicht toekomstige transformatie van de desolate gebieden in het winkelcentrum. Het plan kost veel geld, maar dat is het de fractie waard om het stadscentrum weer helemaal up-to-date te maken. Zij heeft er wel wat moeite mee dat allerlei projecten worden samengevoegd om in de Begroting in te passen. Projecten worden niet direct inte-

graal als de middelen uit één pot komen. ‘Integraal’ betekent dat projecten niet zonder elkaar kunnen: functioneel is dat niet het geval als één project niet doorgaat. Sterker, het is juist een voordeel om met budgetten te schuiven en zo te prioriteren, zeker daar niet alles al is gedekt. Bovendien is de bouwsector op dit moment nogal ‘dynamisch’. Hoe vindt de wethouder het om met een wel heel optimistische rente van 1,1% te rekenen? Wordt rekening gehouden met ontwikkelingen waardoor die rente ineens omhoog schiet? Hoe worden de risico’s afgedekt in het budget? Het opslagpercentage daarvoor lijkt aan de zuinige kant. Hoe houden B&W de raad op de hoogte tijdens de uitvoering, inclusief financiële rapportages? Dit zou bijvoorbeeld tijdens de mededelingen van het college over Emmen Vernieuwt in de commissie kunnen gebeuren. Al is de fractie blij met dit plan en de verkregen subsidies, de kritische vragen zijn vooral ingestoken vanuit behoedzaamheid.

ChristenUnie sluit zich aan bij de al geuite kritiek. Wel is het prima dat er externe gelden zijn verworven om mooie dingen te doen in de stad Emmen. Het hele systeem van beoogde vernieuwingen (Emmen Vernieuwt) wordt door de fractie gekoesterd. Zo is zij lovend over de ontwikkelingen bij Emmen-Noord. Maar het plan verdient niet het woord ‘integraal’ als het alleen op geld is gebaseerd. De deelprojecten staan los van elkaar. Waarom zijn deze gekozen om te financieren en niet bijvoorbeeld de Kolhoopstraat en het stationsgebied? Hier is een verkeerde volgorde gekozen. De raad wordt een aantal projecten voorgereden in een lastig leesbaar document. De fractie wil zich goed voorbereiden en pas in de presentatie zojuist worden zaken verhelderd. Die informatie had eerder bekend moeten zijn. De financiële totaalspecificatie is digitaal niet goed af te lezen. De raad zit in het sluitstuk en is niet goed in positie. Bij haar budgetrecht raad hoort niet alleen de presentatie van verschillende deelbedragen, maar juist ook de mogelijkheid tot afweging over de bestemmingen ervan. Dit past ook niet bij de nieuwe periode met een nieuwe bestuursstijl, waarbij het college de raad tijdig meeneemt, verschillende zaken en ook alternatieven beter duidt en keuzes onderbouwt. Het zou goed zijn als B&W dit plan overdoen en na de zomer terugkomen voor een uitvoerige nieuwe commissiebehandeling. Nu lijkt het een samenraapsel van projecten om ze financieel passend te maken. Al met al acht de fractie het plan niet geschikt voor besluitvorming.

CDA is blij met het uitvoeringsplan waarmee onder andere met externe gelden diverse projecten zijn uit te voeren. De fractie raadt aan de raad de komende periode mee te nemen in de periodieke verantwoording van de uitgaven op een soortgelijke overzichtelijke wijze als die bij het Atalanta-project: op tijd, geld en kwaliteit. Waarom zijn de projecten geselecteerd als er al diverse centrumprojecten in de Begroting stonden? De fractie deelt de zorgen over tegenvallers in kosten en termijnen. Bij particulieren immers komen verbouwingen al regelmatig stil te liggen. Komen tegenvallers vooraf of pas achteraf bij de gemeente terecht? Het plan schermt met sturing op budgetten en onderlinge uitruil van budgetten, maar het CDA heeft de laatste tijd geen enkel ‘positief risico’ gezien in de bouw- en installatiewereld. Wanneer komt het college hierop terug bij de raad: vooraf of direct na de aanbesteding? De financiële opbouw is best ingewikkeld. De optelsom naar 7,7 miljoen is duidelijk, maar erachter staat dat dit op basis van 40 jaar lineaire afschrijving en 1,1% rente is. De gebruikelijke gang van zaken was altijd om het uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen met een dekkingsvoorstel voor de kapitaallasten. Navraag bij de organisatie leerde dat van de 7,7 miljoen maar 2,5 miljoen wordt geactiveerd en de kapitaallasten ad 9 ton worden gedekt uit het Regiostedenfonds. Een dergelijke opbouw moet in dit plan, en toekomstige stukken, staan. Nu was het een te ingewikkelde puzzel.

VVD vindt het mooi dat zoveel subsidies zijn binnengehaald zijn – complimenten daarvoor. Op de aanpak van de fietsbereikbaarheid en de omgeving van het oude postkantoor had de fractie al vaker gehamerd. Het uitvoeringsplan is met één A4 wel heel summier. De VVD heeft geen idee wat er precies uitgevoerd gaat worden. Met de presentatie is een en ander verduidelijkt; graag een kopie daarvan om intern in de fractie te bespreken. Gelden de verbeeldingen van de tuinen voor alle stadsvilla’s, dus ook voor De Drommedaar? Hoe groot worden die tuinen? Zijn zij van invloed op

de warenmarkt? Gaat de uitvoering gepaard met de verwijdering van de bloemenklok? Er zijn nog geen ontwerpen beschikbaar. Betekent dit dat bij goedkeuring van dit raadsvoorstel (beschikbaar stellen uitvoeringskrediet en vaststellen uitvoeringsplan) dat de hele uitvoering aan B&W is en niet meer aan de raad wordt voorgelegd? De VVD mist de mogelijkheid voor het maken van keuzes door de raad. De fractie is daarom van oordeel dat dit plan nog niet rijp is voor besluitvorming.

Reactie college
Wethouder Rink begrijpt de semantische discussie over het woord 'integraal'. Dit past wel bij de subsidietoekenning vanuit het Regiostedenfonds. Zonder dit woord – en de benaming 'Regiostad Emmen' – wordt niet voldaan aan de inhoudelijke kernvoorwaarde voor die subsidie. Het plan betreft het hart van Emmen-centrum, het transformatiegebied; de Kolhoopstraat en het stationsgebied vallen daar niet onder. De 'iconische gebouwen' staan reeds in het Rensenpark, indachtig het Kwaliteitshandboek. De herijking van de parkvisie komt later: dan is de raad aan zet. Over de volgordelijkheid in communicatie: het enige persbericht is van 21 april, twee dagen na het collegebesluit. Dit is in een raadsvoorstel gegoten dat nu voorligt, in lijn met de in de Gemeentewet voorgeschreven besluitvormingsprocessen. Vanwege het tijdstip van het collegebesluit was het niet mogelijk het voorstel in dezelfde maandcyclus te agenderen voor de (april)commissie. Enkele projecten, onder andere uit Emmen Vernieuwt (Biochron), waren bovendien al eerder met de raad besproken. De vragen over de stijgende kostprijzen is begrijpelijk: over de hele linie zijn die, van bouw, zorg tot eigen personeel, waar te nemen. Onder de projecten tuinen van de stadsvilla's en bloemenklok hangen nog geen concrete plannen. Bij de eerste wordt vanzelfsprekend rekening gehouden en intensief gecommuniceerd met de standplaatshouders op de warenmarkt als direct belanghebbenden.
CDA stelt vast dat de hoogte van de plankosten hetzelfde blijft als in het voorstel staat en dat het college in de uitvoering bij de raad eventueel terugkomt voor meer budget.
De heer Boonstra antwoordt dat normaliter regelmatig de koers in de budgetten wordt gemonitord. Dat gebeurt al vóór de aanbesteding aan de hand van de voorlopige en definitieve ontwerpen. Zijn overschrijdingen dan al te verwachten, dan is een aanbesteding zonder extra budget niet mogelijk.
Wethouder Rink vult aan dat bij de Kadernota een separaat voorstel komt voor te verwachten kostenoverschrijdingen over de hele linie. Daarin ligt een deel van de oplossing besloten. Positieve risico's zijn er wel degelijk in de vorm van aanvullende (bestaande) kansrijke subsidiemogelijkheden als DPRA en de voormalige BDU. Het Rijk heeft 100 miljoen beschikbaar voor de Impulsaanpak Winkelgebieden, met een maximum van 5 miljoen per aanvraag. Op de eerste verkenning heeft uitvoeringsinstantie RVO positief gereageerd. Deze aanvraag wordt nader geconcretiseerd. Uit behoedzaamheid zijn de niet-verleende subsidies nog niet ingeboekt. De presentatie wordt nog nagezonden. Excuses voor de slecht leesbare Excel-overzichten. Mocht er behoefte aan zijn, dan zijn deze op groot formaat voor alle fracties uit te printen.
Wethouder Van der Weide erkent dat het stationsgebied verpauperd is door achterstallig onderhoud. Het is zeker geen visitekaartje voor Emmen-centrum. Om dat integraal op te knappen is eenzelfde extra bedrag nodig als voor dit hele uitvoeringsplan. Bovendien moet dan worden bekeken waar de planontwikkeling al gaande is en of de noodzaak daartoe is. Dan lijkt het stationsgebied logisch, maar dat past dus niet in c.q. bij de subsidies voor dit plan. De raad had al 350.000 euro beschikbaar gesteld voor upgrading van de fietsstructuur bij het stationsgebied, waarbij er kansrijke externe cofinanciering was. Dit is wel onderdeel van het uitvoeringsplan. Over de PVV-oproep tot een sobere aanpak door alleen de riolering te vervangen: dat is doodzonde. Dat is dé kans om tegelijk het openbaar gebied aan te pakken. In Emmen-Noord is nu al te zien hoe fraai dat door die integrale aanpak is opgeknapt. De PVV erkent dat de afgelopen jaren ook de winkelcentra in meerdere buitendorpen zijn geüpgraded. Dan helpt het ook als die fractie voor dat soort voorstellen stemt om er geld voor beschikbaar te stellen. Het college heeft getracht zijn gemaakte afwegingen zo overzichtelijk mogelijk te presenteren. Het was daarbij lastig manoeuvreren tussen de provinciale wens om een integraal plan en de al lopende projecten in Emmen-centrum (GRP, Fietsplan, leegstands- en transformatieopgave). De nog niet-gedekte projecten – herontwikkeling Biochron fase 2, Notaris

Oostingstraat-Mondriaanplein en Kleepassage – zijn niet opgenomen in het plan. De overige projecten passen binnen de programmastructuur van Emmen Vernieuwt teneinde de doelstellingen in de Centrumvisie te bereiken. De projecten verkeren wel in diverse ontwikkelstadia, maar – buiten de stadsvillatuinen en het ontwikkelfonds om – passen zij binnen Emmen Vernieuwt waarvoor middelen beschikbaar zijn. Vandaar de financiële insteek om de deelkredieten op de juiste manier te labelen en zo de projecten mogelijk te maken. Daarna volgt de uitvoeringsfase waarbij B&W ook de raad inhoudelijk betrekken via een natuurlijk proces met informatieve sessies en thema-avonden. Dit gebeurt conform de werkwijze rond het Bereikbaarheidsakkoord en Emmen Vernieuwt. Het college zegt toe 24 mei nader over de precieze invulling te spreken om de raad zo goed mogelijk in haar informatiebehoefte te voorzien.
ChristenUnie zag bij het project Emmen-Noord een andere opbouw: eerst een overzichtelijk raadsvoorstel met dekking. Dit plan is complexer, maar werd pas na de presentatie en mondelinge toelichting duidelijker. Met een verduidelijkende notitie achter het raadsvoorstel was deze discussie beter te voeren geweest. Een thema-avond alleen, hoe nuttig ook, is niet afdoende.
Wethouder Van der Weide begrijpt dat. Alleen, sommige projecten zijn verder gevorderd dan andere en ieder project kent zijn eigen aanpak. Uiteindelijk start het met het financiële kader met beschikbare gelden. Her en der wordt geschoven met kredieten om projecten gedekt te krijgen en dat past binnen de logica van de provinciale subsidieaanvraag. De roep om een betere inhoudelijke motivatie achter het voorstel wordt meegenomen in de eerstvolgende collegevergadering. De ontwerpen voor de tuinen van de stadsvilla's moeten nog worden gemaakt, in overleg met de belanghebbenden. Geredeneerd vanuit de visie op het Rensenpark ligt de bloemenklok nu op de verkeerde plek. Dit heeft te maken met de aanwijzing van de verbindingszone tussen het Rensenpark en het Marktplein. Het is de vraag of de verbinding ooit wordt uitgevoerd en zo ja, wanneer en hoe dan om te gaan met de bloemenklok. Daarbij wordt het historische besef van dit bijzonder object betrokken.

Tweede termijn
50PLUS vraagt of voor het stationsgebied een nieuwe visie c.q. voorstel naar de raad komt. Wordt bij de omgevingsaanpak van de Hoofdstraat ook de bollard verplaatst? Zo ja, dan komen het Sterrenkamp erachter te liggen en verdwijnen de parkeermogelijkheden voor mindervaliden.

D66 is een en ander een stuk duidelijker. Jammer dat na deze tweede termijn geen discussie meer mogelijk is om tot een goede afweging te komen. De fractie heeft sec begrip voor het unieke karakter van dit proces. Maar wordt dit echt de nieuwe bestuursstijl? Graag een reflectie van het college, want D66 voelt zich wat overdonderd door dit voorstel, hoe prachtig het er ook uitziet.

Wakker Emmen ziet enkele projecten waarvan over de meeste de raad al besluiten had genomen. Zij passen binnen de gemeentedoelstellingen voor Emmen-centrum. Dat is gebruikt om een subsidie binnen te halen. Complimenten daarvoor, de fractie ziet het vervolg graag tegemoet.

De bedoeling van de **PvdA** was niet om een semantische discussie te starten over 'integraal'. Zij ervaart wel dat dankzij de presentatie en de mondelinge toelichtingen de verbanden tussen de projecten duidelijker zijn geworden. Graag de bevestiging dat de periodieke rapportages via het proces van Emmen Vernieuwt gaan lopen.

ChristenUnie is content met de reactie van het college en is benieuwd welke nadere duiding uit het komende collegeoverleg komt, zoals zonet besproken. De fractie is ervan doordrongen dat sommige projecten al eerder zijn besproken in de raad en zelfs al op geld gezet. Het voorstel brengt veel deelprojecten samen waarbij met veel budgetten wordt geschoven: dat raakt wel degelijk het budgetrecht van de raad. Goed dat zaken worden geïnventariseerd en gerealiseerd. Laat onverlet dat het uiteindelijk aan de raad is om daar de verbanden in te zien om uit de varianten te kunnen kiezen. Fijn dat B&W de handschoen oppakken om tot een betere duiding van het voorstel te komen.

CDA is erg benieuwd naar de uitkomst van het komende collegeoverleg over de gemaakte afwegingen. Volgens B&W zijn er positieve signalen vanuit de markt, maar die betreffen met name de subsidies. De kans blijft dat de gemeente daar uiteindelijk geen aanspraak op kan maken. Gezien de steeds oplopende kosten roept het CDA B&W op, de vinger strak aan de pols te houden op basis van tijd, geld en kwaliteit.

VVD is ook benieuwd naar het resultaat van de komende collegebespreking.

Reactie college
Wethouder Rink verwijst in plaats van een nieuwe bestuursstijl liever naar de duidelijke afspraken inzake een leesbare papierkopie (A2) van het financiële totaaloverzicht en de nadere duiding van de afwegingen achter dit voorstel, volgend op de heldere presentatie en dito toelichtingen. De opmerkingen uit de raadscommissie worden betrokken bij komende raadsvoorstellen. Het schuiven tussen projectbudgetten is inderdaad aan de raad. Het is een collegetaak om met voorstellen daarvoor te komen – waarvan akte. Het college heeft er goede hoop op dat alle beoogde subsidies worden binnengesleept, net zoals dat gelukt is bij het Binnenstadsfonds en eerder al bij het Regiostedenfonds. Mocht dat toch niet lukken, dan wordt de raad hierover geïnformeerd.
Wethouder Van der Weide bevestigt richting de PvdA zijn toezegging in eerste termijn over de periodieke verantwoording aan de raad via het Emmen Vernieuwt-proces.

Voorzitter Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat. Voorafgaand ontvangt de raad nog de uitkomst van de collegevergadering d.d. 24 mei aangaande dit voorstel

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering
10A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 14 april 2022
ChristenUnie verzoekt de naam van lid Huttinga toe te voegen aan de lijst van aanwezigen.

Voorzitter Bos stelt vast dat de notulen van 14 april 2022 met deze wijziging worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium
Forum voor Democratie wil graag stuk 11F agenderen voor de volgende commissie.

D66 wil graag bij stuk 11H ook de definitieve portefeuilleverdeling betrekken, maar dit stuk niet agenderen. Voorts dankt de fractie de heer Huttinga voor de bijzonder nuttige brief van de Werkgroep Internationale Betrekkingen.

Voorzitter Bos wijst erop dat die motivering van de Forum-fractie voor haar agenderingsverzoek uiterlijk maandag 23 mei om 12.00 uur bij de griffie binnen moet zijn.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting
Voorzitter Bos sluit de vergadering om 21.44 uur onder dankzegging.